

Research Note

การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ

เครื่องมือลดความเหลื่อมล้ำในตลาดแรงงานกับผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

Sep 19, 2022

จมาदनัย มากนวล

0-2208-3597

chamadanai.marknual@ktb.co.th

Visit Us!

Key Highlights:

- การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2022 นั้น ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับรายได้ของลูกจ้าง ลดสัดส่วนแรงงานที่มีฐานะยากจน และอาจช่วยหนุนการปรับโครงสร้างในตลาดแรงงาน โดยจะลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มแรงงานที่ขาดทักษะกับกลุ่มแรงงานมีฝีมือและแรงงานวิชาชีพในระยะยาว และสนับสนุนให้แต่ละภาคส่วนได้รับผลพวงจากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น
- สำหรับผลกระทบในภาพกว้าง Krungthai COMPASS คาดว่าการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำในช่วงประมาณ 4.5-6.6% จะส่งผลให้ดัชนีราคาผู้ผลิตจะปรับตัวขึ้นประมาณ 0.69-1.01% ขณะที่เงินเฟ้ออาจสูงขึ้น 0.13-0.20% ในปี 2023 เนื่องจากการขึ้นค่าจ้างจะกดดันต้นทุนการผลิตและเงินเฟ้อ แต่อาจไม่กระทบจีดีพี เนื่องจากผลสุทธิได้รับการชดเชยด้วยปัจจัยบวกจากผลทางรายได้ที่เพิ่มขึ้น

Krungthai
COMPASS

This report is not intended to provide the basis for any evaluation of the financial instruments discussed herein. The information was obtained from various sources; we do not guarantee its accuracy or completeness. In particular, information provided herein should be regarded as indicative, preliminary and for illustrative purposes only. There is no representation that any transaction can execute at such terms or price.

Information provided in this report is not intended to constitute legal, tax or accounting advice in relation to entering into any transaction and does not have regard to the particular needs of any specific person who may receive this report. Clients should consult their own financial advisors regarding the appropriateness of investing in any investment strategies discussed or recommended in this report and should understand that statements regarding future prospects may not be realized. While all information this presentation has been produced or compiled from sources believed to be reliable, the Bank makes no representation as to its accuracy or completeness.

การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ สอดคล้องกับค่าจ้างที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำซึ่งได้รับการอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีในการประชุมวันที่ 13 กันยายน 2022 และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2022 นี้ ถือเป็น การปรับค่าแรงขั้นต่ำทั่วประเทศเป็นครั้งแรกในรอบกว่า 2 ปีหลังจากประกาศ ครึ่งล่าสุดที่มีผลเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2020 ซึ่งเป็นช่วงเวลาดำเนินการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยเป็นการปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำที่มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ตั้งแต่ 8-22 บาทต่อวัน คิดเป็นการเพิ่มขึ้นในช่วง 4.5-6.6%

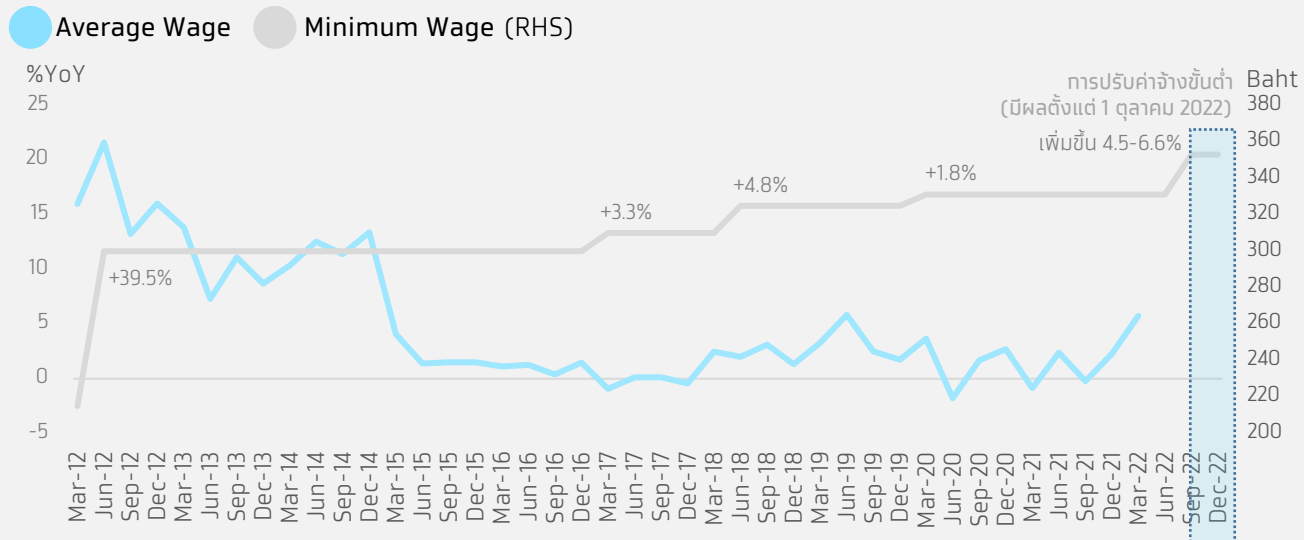
หากเทียบกับการปรับค่าแรงขั้นต่ำครั้งก่อนหน้า การปรับรอบนี้ถือเป็นการปรับขึ้นสูงสุดในช่วงเกือบสิบปีนับตั้งแต่การปรับค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวันเมื่อปี 2012 แต่การปรับในครั้งนั้นถือเป็นการปรับแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเพิ่มถึง 39.5% ขณะที่การปรับอีก 2 ครั้งในปี 2017 และ 2018 จะปรับขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่า 5% อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของค่าจ้างที่เป็นตัวเงินโดยเฉลี่ยในตลาดแรงงานจะถูกกำหนดโดยกลไกตลาดตามเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในการจ้าง โดยเฉพาะในช่วงปี 2015-2017 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจไทยได้รับผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองภายในประเทศ กระทั่งในปี 2020 ที่มีการล็อกดาวน์เพื่อควบคุมการแพร่ระบาด แรงงานบางส่วนถูกเลิกจ้าง ขณะที่อีกส่วนหนึ่งมีได้ทำงานแต่ยังได้รับการรักษาสถานภาพการจ้างงาน ส่งผลให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินลดลงในช่วงกลางปีและค่าจ้างเคลื่อนไหวผันผวนตามการระบาดหลายระลอกหลังจากนั้น ปัจจัยบวกจากการทยอยฟื้นตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจส่งผลให้ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นมาตั้งแต่ปลายปี 2021 แม้ว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำยังมีได้เปลี่ยนแปลงก็ตาม

รูปที่ 1

การเปลี่ยนแปลงค่าจ้างที่เป็นตัวเงินและการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยเคลื่อนไหวผันผวนตั้งแต่ช่วงปี 2019 จากผลกระทบของการแพร่ระบาดหลายระลอก แต่ในช่วงปลายปี 2021 เป็นต้นมา ค่าจ้างเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่ทางการยังมีได้ปรับค่าจ้างขั้นต่ำ

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และกระทรวงแรงงาน

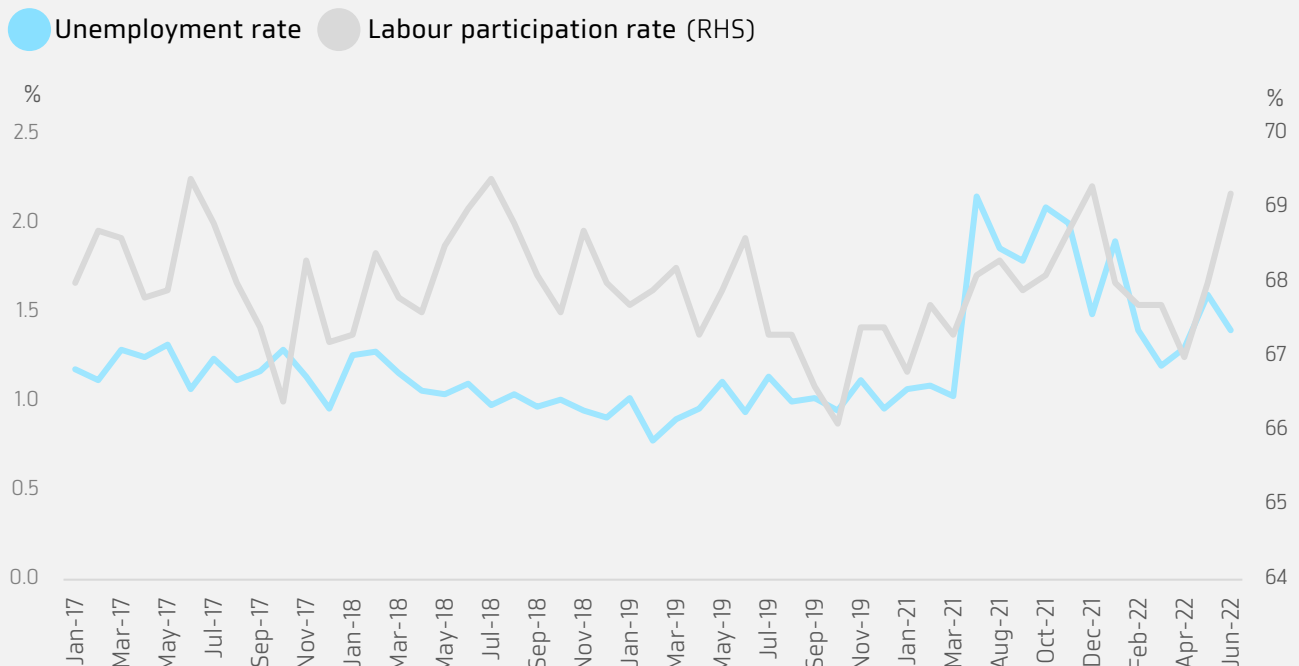
ตลาดแรงงานที่ปรับตัวดีขึ้นเป็นแรงกดดันการปรับค่าจ้าง

ปัจจัยที่หนุนให้ค่าตอบแทนแรงงานที่เป็นตัวเงินเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2021 คือ การทยอยฟื้นตัวของตลาดแรงงาน หลังจากที่ต้องเผชิญปัจจัยลบจากการแพร่ระบาดในช่วงปี 2020 ถึง 2021 ที่ส่งผลให้อัตราการว่างงานแตะระดับ 2.2% เมื่อเดือนกรกฎาคม 2021 สูงสุดนับตั้งแต่วิกฤตการเงินทั่วโลกเมื่อปี 2008 (แต่ยังน้อยกว่าวิกฤตต้มยำกุ้งเมื่อปี 1997 ที่แตะระดับสูงถึง 5%) ทั้งนี้การผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ รวมทั้งอาบิสงส์จากการเปิดรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้าประเทศโดยไม่ต้องกักตัวผ่านระบบไทยแลนด์พาสเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2021 หนุนให้ภาคการจ้างงานปรับตัวดีขึ้นตามลำดับ โดยการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานล่าสุดเดือนมิถุนายน 2022 กลับมาอยู่ในระดับที่เกือบเท่ากับช่วงก่อนการแพร่ระบาด ส่วนอัตราการว่างงานล่าสุดเคลื่อนไหวใกล้เคียงกับตัวเลขต่ำสุดหลังการแพร่ระบาดเมื่อเดือนมีนาคม 2022 ตลาดแรงงานจึงกำลังทยอยปรับตัวดีขึ้นตามความต้องการกำลังคนเพื่อขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ทยอยฟื้นตัว ขณะที่ลูกจ้างซึ่งส่วนหนึ่งเคยประสบปัญหาถูกเลิกจ้างหรือพักงานในช่วงการแพร่ระบาดได้เริ่มกลับไปทำงาน **Krungthai COMPASS** มองว่า พัฒนาการที่ดีขึ้นของตลาดแรงงานดังกล่าวถือเป็นปัจจัยหนุนการปรับขึ้นค่าแรง การปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจึงเป็นตอกย้ำถึงแรงกดดันในการปรับเพิ่มค่าแรง ซึ่งได้ทยอยเพิ่มขึ้นมาก่อนหน้านี้แล้ว

รูปที่ 2

สถานการณ์ของตลาดแรงงาน

ตลาดแรงงานทยอยปรับตัวดีขึ้น อัตราการว่างงานเดือนมิถุนายน 2022 และระดับ 1.4% ใกล้เคียงกับตัวเลข 1.2% เมื่อเดือนมีนาคม ซึ่งเป็นตัวเลขต่ำสุดหลังการแพร่ระบาด ด้านการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานกลับมาอยู่ในระดับใกล้เคียงกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดที่มาก: กระทรวงแรงงาน และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

การปรับค่าแรงงานขั้นต่ำในระแยะที่ผ่านมาช่วยลดสัดส่วนแรงงานที่มีฐานะยากจน

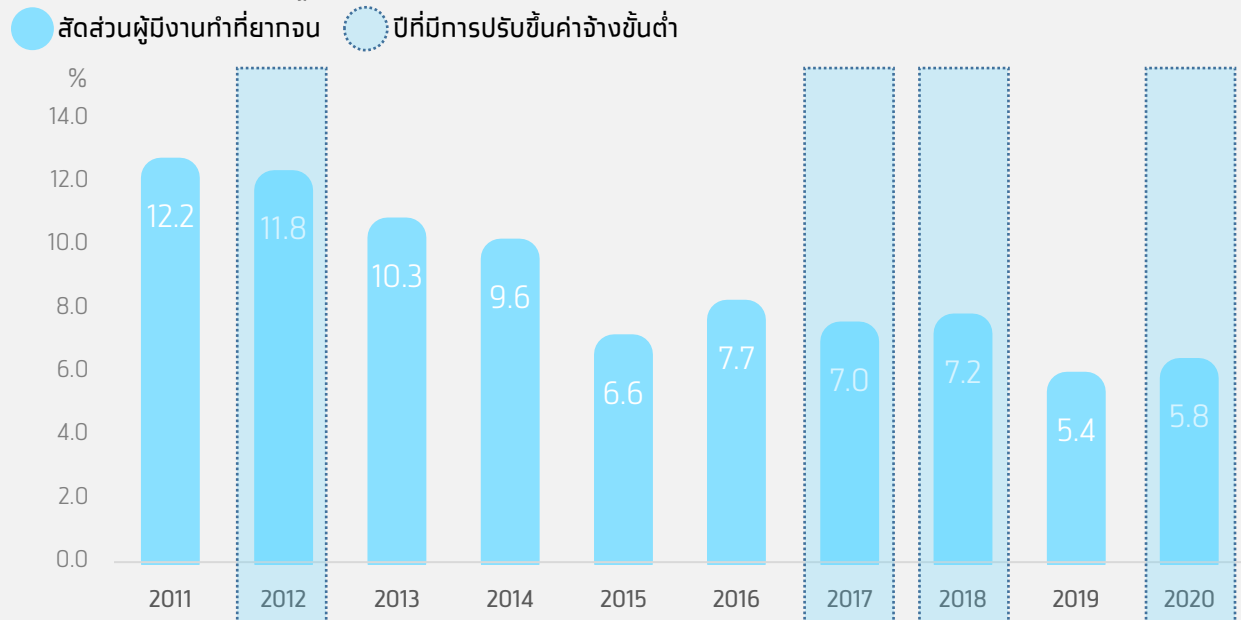
หากประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำในระแยะที่ผ่านมา ข้อมูลเชิงประจักษ์บ่งชี้ว่าการปรับขึ้นค่าจ้างมีบทบาทในการลดอัตราส่วนแรงงานที่มีฐานะยากจนลง หลังการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำแบบก้าวกระโดดในปี 2012 นั้น สัดส่วนผู้มีงานทำที่ยากจน ซึ่งเป็นแรงงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน¹ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยทยอยปรับลงจากสัดส่วนถึง 12.2% ในปี 2011 ก่อนการปรับค่าจ้าง มาสู่ระดับตัวเลขหลักเดียวที่ 9.6% ในปี 2014 ขณะที่การปรับค่าจ้างในช่วงปี 2017-2018 ยังส่งผลให้สัดส่วนแรงงานยากจนปรับตัวลงสู่ 5.4% ในปี 2019 แม้ว่าปัจจัยลบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 จะเป็นผลให้สัดส่วนแรงงานยากจนขยับขึ้นแตะ 5.8% ในปี 2020 ก็ตาม แต่แนวโน้มการปรับตัวลงของสัดส่วนผู้มีงานทำที่ยากจนในช่วงกว่า 10 ปีนี้ สะท้อนผลเชิงบวกจากการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ ซึ่งช่วยลดการแสวงประโยชน์จากแรงงานที่มีทักษะต่ำ ทั้งยังลดสัดส่วนของแรงงานยากจนที่เปราะบางต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจลงได้ ขณะที่การฟื้นตัวล่าสุดของเศรษฐกิจไทยหลังสถานการณ์แพร่ระบาดคลี่คลายยังคงไม่ทั่วถึง การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำจึงอาจเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับรายได้ของแรงงาน ซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนการปรับตัวของเศรษฐกิจให้กระจายตัวได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

รูปที่ 3

สัดส่วนผู้มีงานทำที่ยากจนมีแนวโน้มลดลง

การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำมีส่วนช่วยลดสัดส่วนผู้มีงานทำที่ยากจน ทั้งนี้สัดส่วนแรงงานยากจนลดลงจาก 12.2% ก่อนปรับค่าจ้างในปี 2012 สู่ระดับต่ำกว่า 10% ในช่วงที่มีการปรับค่าจ้างหลังจากนั้น แม้ผลจากการระบาดจะกดดันให้สัดส่วนแรงงานยากจนขยับขึ้นในปี 2020 แต่โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเลขสองหลัก

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

¹ ผู้มีงานทำที่ยากจน เป็นแรงงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่าเส้นความยากจน ซึ่งเป็นระดับที่เพียงพอต่อการดำรงชีพในการได้มาซึ่งอาหารและสินค้าอุปโภคบริโภคสูงสุดในปี 2020 กำหนดไว้ที่ 2,762 บาทต่อคนต่อเดือน

คาดว่า การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำจะหนุนให้ค่าจ้างเฉลี่ยเพิ่มขึ้น และกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือน

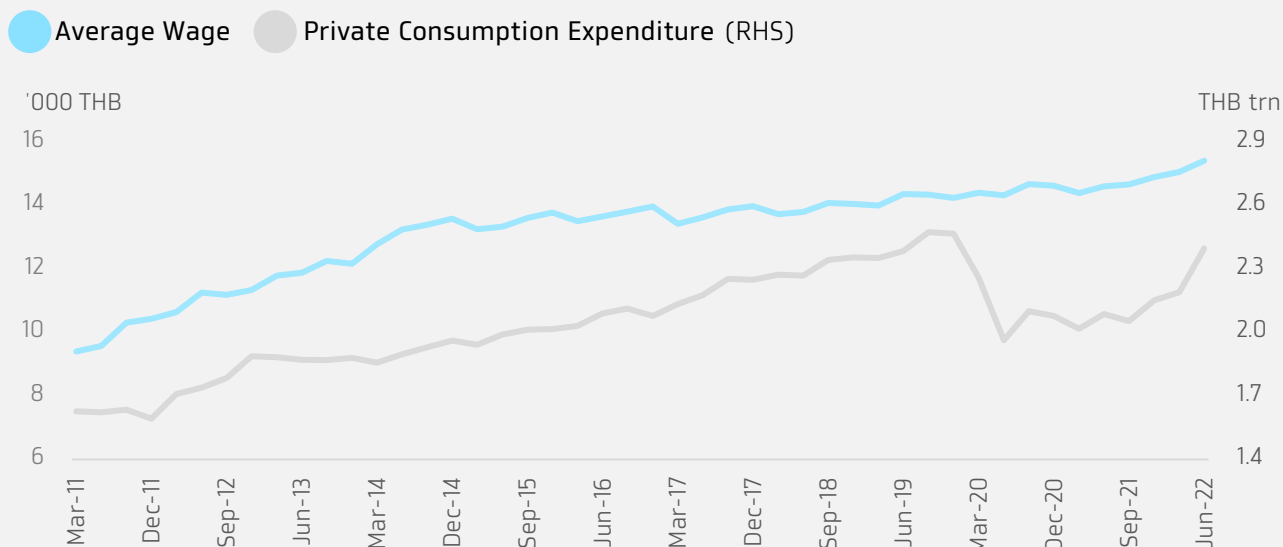
การขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำจะส่งผลให้ค่าตอบแทนของแรงงานทั้งระบบปรับตัวเพิ่มขึ้นจากเดิมและยังหนุนให้การใช้จ่ายภาคครัวเรือนให้เพิ่มสูงขึ้นด้วย เมื่อเปรียบเทียบการเคลื่อนไหวของค่าจ้างที่เป็นตัวเงินโดยเฉลี่ยต่อเดือนกับการบริโภคภาคเอกชนย้อนหลังในช่วงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมาจะพบว่า การบริโภคมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับการปรับตัวสูงขึ้นของค่าจ้างแรงงานโดยเฉลี่ย อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดและมาตรการล็อกดาวน์ในปี 2020 ทดดันการบริโภคภาคเอกชนให้ปรับตัวลดลงและมีผลเชิงลบต่อค่าจ้างเฉลี่ย การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือนและสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทย Krungthai COMPASS คาดว่า² การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำประมาณ 4.5-6.6% จะส่งผลให้รายได้จากค่าจ้างที่เป็นตัวเงินโดยเฉลี่ยต่อเดือนเพิ่มขึ้นประมาณ 0.36-0.53% และสามารถกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนได้ประมาณ 0.27-0.39% ในปี 2022 นี้ มาตรการปรับเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่จะมีผลในวันที่ 1 ตุลาคมนี้ จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะหนุนการบริโภค ทั้งยังจะช่วยเพิ่มปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจและขับเคลื่อนการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศให้แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น

รูปที่ 4

การปรับตัวเพิ่มขึ้นของค่าจ้างเฉลี่ยในระยะที่ผ่านมาหนุนการบริโภคภาคครัวเรือน

การบริโภคภาคครัวเรือนมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับค่าจ้างแรงงานที่เป็นตัวเงินโดยเฉลี่ย อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ในปี 2020 ส่งผลให้การบริโภคปรับตัวลดลง การปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยฟื้นการบริโภค

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

² แบบจำลอง Regression สำหรับการประมาณการค่าจ้างที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยคือ $Iwage = 3.56 + 0.29 Iminwage$ และ สำหรับการประมาณการการบริโภค คือ $Icons = 2.97 + 0.81 Iwage$ โดย Icons แทน การบริโภค Iminwage แทน ค่าจ้างขั้นต่ำ และ Iwage แทนค่าจ้างเฉลี่ยที่เป็นตัวเงินเฉลี่ย

การปรับขึ้นค่าแรง ออกระบบภาคการผลิตที่พึ่งพาแรงงาน ค่าจ้างต่ำ

แม้ว่าการขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำจะahunให้ค่าจ้างเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจกระตุ้นการบริโภคภาคครัวเรือนจากการใช้จ่ายภายในประเทศที่สูงขึ้น แต่ในทางกลับกันรายจ่ายค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของผู้ประกอบการ ประกอบกับแรงกดดันด้านอุปสงค์ที่เพิ่มอาจดึงเงินเฟ้อขึ้น สำหรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้ประกอบการนั้น คาดว่าการเพิ่มขึ้นของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจะกระทบต่อภาคการผลิตที่พึ่งพาแรงงานค่าจ้างต่ำ และมีภาระรายจ่ายค่าจ้างต่อต้นทุนในสัดส่วนที่สูง การขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำจะส่งผลให้กิจการเหล่านี้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น จากข้อมูลในการสำรวจภาวะการทำงาน of ประชากรรอบล่าสุด ในไตรมาสที่ 2/2022 พบว่าภาคการผลิตที่มีสัดส่วนแรงงานซึ่งได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าหรือเท่ากับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม ก่อสร้าง โรงแรม สันทนาการ และค้าปลีก ขณะเดียวกันหากประเมินจากตัวเลขสัดส่วนค่าจ้างต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่อ้างอิงจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2015 นั้นพบว่า ภาคการผลิตกลุ่มข้างต้นต้องแบกรับภาระค่าจ้างต่อต้นทุนการผลิตสูงถึงประมาณ 10-20% Krungthai COMPASS ประเมินว่า การผลิตภาคเกษตรกรรมซึ่งลูกจ้างในสาขาการผลิตเหล่านี้มักเป็นกลุ่มเปราะบางและเป็นแรงงานไร้ฝีมือ ขณะที่สาขาโรงแรมและสันทนาการ เป็นกลุ่มซึ่งได้รับผลกระทบจากการลือคดาวนั และเพิ่งจะได้รับสัญญาณบวกจากการท่องเที่ยวที่เริ่มฟื้นตัว ส่วนสาขาก่อสร้างนั้นเคยเผชิญการระบอบในไซตงานและกำลังประสบปัญหาต้นทุนวัสดุแพงขึ้น รวมถึงธุรกิจค้าปลีกซึ่งส่วนใหญ่เป็น SME ที่มีทุนหมุนเวียนจำกัด กิจกรรมการผลิตเหล่านี้จะต้องแบกต้นทุนค่าจ้างที่สูงขึ้น ซึ่งจะซ้ำเติมการฟื้นตัวให้มีความยากลำบากท่ามกลางภาวะเงินเฟ้อและดอกเบี้ยขาขึ้น

ตารางที่ 1

ภาคการผลิตที่พึ่งพาแรงงานค่าจ้างต่ำและมีต้นทุนค่าจ้างในสัดส่วนที่สูงจะได้รับผลกระทบ สาขาการผลิตด้านภาคเกษตรกรรม ก่อสร้าง โรงแรม สันทนาการ และค้าปลีก ซึ่งส่วนหนึ่งอาศัยแรงงานค่าจ้างต่ำ และมีภาระค่าแรงต่อต้นทุนการผลิตในสัดส่วนที่สูง เป็นกลุ่มสำคัญที่จะต้องแบกรับค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นจากการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำ
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิเคราะห์โดย Krungthai COMPASS

อุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานมากจะได้รับผลกระทบสูง

หากพิจารณาถึงการผลิตภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีหลายสาขาที่เน้นการใช้ปัจจัยแรงงานอย่างเข้มข้น (Labour-intensive industry) และมีภาระรายจ่ายค่าจ้างต่อต้นทุนในสัดส่วนที่สูง การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำจะเพิ่มค่าใช้จ่ายให้สูงขึ้นและอาจส่งผลให้ธุรกิจสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน ท่ามกลางสภาวะที่การผลิตภาคอุตสาหกรรมต้องเผชิญกับท่าไรต่อหน่วยที่บางลง ขณะที่ยังต้องแบกรับภาระต้นทุนหลายด้านที่แพงขึ้น โดยเฉพาะราคาวัตถุดิบ ราคาสินค้าชิ้นกลาง ค่าขนส่ง รวมถึงการปรับขึ้นค่าไฟฟ้า และการปรับขึ้นค่าธรรมเนียม FIDF ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่จะส่งผ่านไปยังอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้สูงขึ้นภายใต้การปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย จากการประเมินสัดส่วนค่าจ้างต่อต้นทุนค่าใช้จ่ายทั้งหมดพบว่า มีหลายสาขาอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานในการผลิต ซึ่งมีภาระค่าตอบแทนแรงงานเทียบจากต้นทุนทั้งหมดสูงกว่า 10-20% เช่น ยาสูบ เฟอร์นิเจอร์ รองเท้า เซรามิก และการพิมพ์ เป็นต้น สาขาอุตสาหกรรมเหล่านี้จะแบกรับต้นทุนเพิ่มขึ้นจากการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ Krungthai COMPASS มีข้อสังเกตว่า อุตสาหกรรมแบกรับต้นทุนค่าจ้างสูง มักเป็นกลุ่มที่เน้นการใช้แรงงานในการผลิต หลายอุตสาหกรรมเป็นกลุ่มดั้งเดิมที่ต้องเผชิญกับคู่แข่งจำนวนมาก ท่าไรต่อหน่วยลดน้อยถอยลง ทั้งนี้ผู้ประกอบการที่มุ่งจำหน่ายสินค้าเพื่อการส่งออกเป็นหลักยิ่งอาจสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับผู้ผลิตจากประเทศอื่นที่มีค่าแรงต่ำกว่า การขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำในครั้งนี้อาจเพิ่มอุปสรรคให้แก่ผู้ประกอบการเหล่านี้มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 2

ภาระค่าจ้างต่อต้นทุนของสาขาการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบสูง

การปรับค่าจ้างขั้นต่ำอาจกระทบต้นทุนการผลิต โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานในการผลิต ซึ่งต้องรับภาระค่าจ้างต่อต้นทุนการผลิตทั้งหมดสูงเกินกว่า 10% เช่น ยาสูบ เฟอร์นิเจอร์ รองเท้า เซรามิก สิ่งทอ และการพิมพ์ เป็นต้น ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วิเคราะห์โดย Krungthai COMPASS

● สัดส่วนรายจ่ายค่าจ้างต่อต้นทุนการผลิต

การปรับขึ้นค่าแรงขั้นต่ำอาจกระทบเงินเฟ้อ แม้ในระยะยาวจะส่งผลดีต่อการปรับโครงสร้างของตลาดแรงงาน

สำหรับการปรับเพิ่มค่าตอบแทนแก่กลุ่มแรงงานที่ขาดทักษะและได้รับเงินค่าจ้างต่ำ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม รับประทานอาหาร บ้าน ก่อสร้าง และโรงแรม นั้น Krungthai COMPASS ประเมินว่า ผู้ประกอบการจะต้องรับภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นประมาณ 4.7-5.1 หมื่นล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นประมาณ 0.29-0.32% ของจีดีพี³

ส่วนผลกระทบต่อในภาพกว้าง ซึ่งได้ประเมินทั้งปัจจัยบวกจากผลทางรายได้ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะหนุนการบริโภค และปัจจัยลบจากการขึ้นค่าจ้างที่มีต่อต้นทุนการผลิต และอาจกดดันเงินเฟ้อให้สูงขึ้น โดยใช้แบบจำลองที่สะท้อนการปรับตัวในภาวะดุลยภาพของปัจจัยข้างต้นซึ่งคำนวณจากข้อมูลอนุกรมเวลาในอดีตที่ผ่านมา⁴ Krungthai COMPASS คาดว่าการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำประมาณ 8-22 บาท ซึ่งมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ของประเทศ โดยปรับจากเดิมที่อยู่ในช่วง 313-328 บาทต่อวัน เป็น 336-354 บาทต่อวัน ซึ่งจะส่งผลให้ค่าจ้างปรับเพิ่มขึ้นในช่วง 4.5-6.6% จะส่งผลให้ดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้น 0.17-0.25% และกระทบต่อเงินเฟ้อประมาณ 0.03-0.04% ในปี 2022 นี้ ส่วนในปีหน้าคาดว่าดัชนีราคาผู้ผลิตจะปรับตัวขึ้นประมาณ 0.69-1.01% ซึ่งจะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อเพิ่มขึ้น 0.13-0.20% ทั้งนี้อาจส่งผลกระทบต่อจีดีพีไม่มากนัก เนื่องจากปัจจัยลบจะถูกชดเชยด้วยปัจจัยบวกจากผลทางรายได้ที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม การเพิ่มค่าจ้างอาจหนุนการปรับโครงสร้างในตลาดแรงงาน โดยจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มแรงงานที่ขาดทักษะกับกลุ่มแรงงานมีฝีมือและแรงงานวิชาชีพในระยะยาว และสนับสนุนให้แต่ละภาคส่วนได้รับผลพวงจากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3

ประมาณการผลกระทบจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ

คาดว่า การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำประมาณ 4.5-6.6% โดยเฉลี่ย จะส่งผลให้ดัชนีราคาผู้ผลิตเพิ่มขึ้น 0.69-1.01% ขณะที่อัตราเงินเฟ้ออาจสูงขึ้น 0.13-0.20% ในปี 2023

ที่มา: วิเคราะห์โดย Krungthai COMPASS

การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ	%Change in PPI		%Change in inflation	
	ปี 2022	ปี 2023	ปี 2022	ปี 2023
4.5%-6.6%	0.17%-0.25%	0.69%-1.01%	0.03%-0.04%	0.13%-0.20%

³ ประเมินจากการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร ไตรมาสที่ 2/2022 โดยมีสมมติฐานให้ลูกจ้างที่ได้รับค่าแรงต่ำกว่าหรือเท่ากับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ประมาณ 4.318,000 คนทั่วประเทศ ได้รับผลตอบแทนเพิ่มตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ปรับขึ้นใหม่

⁴ การประมาณการใช้แบบจำลอง Vector Error Correction Model (VECM) สำหรับการประมาณการอัตราเงินเฟ้อ คือ $dlinf_t = 0.34 - 0.17 dlgdp_{t-1} + 0.61 dlinf_{t-1} + 0.023 dlwage_{t-1} - 0.038 EC_{t-1}$ โดย $dlinf$ แทน การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อ $dlgdp$ แทน การเปลี่ยนแปลงอัตราการเติบโตของจีดีพี $dlwage$ แทนการเปลี่ยนแปลงค่าจ้าง และ EC สะท้อนการปรับตัวระยะสั้นของตัวแปรไปสู่ดุลยภาพระยะยาว และแบบจำลอง Regression แสดงการส่งผ่านระหว่างค่าจ้างขั้นต่ำ ($minwage$) กับค่าจ้างเฉลี่ย ($wage$) คือ $lwage = 3.56 + 0.29 lminwage$

Implication:

Krungthai COMPASS มีข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการที่จะต้องเผชิญกับการะ ดันทุนที่เพิ่มขึ้นจากการปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้บางภาค การผลิตที่พึ่งพาแรงงานค่าจ้างต่ำมีรายจ่ายเพิ่มขึ้นแล้ว ยังส่งผลต่อการเพิ่มขึ้น ของค่าจ้างแรงงานโดยภาพรวม จากผลแพร่กระจาย (Spillover) ในการเรียกร้อย ค่าจ้างเพิ่มขึ้นของลูกจ้างกลุ่มที่ได้รับค่าตอบแทนสูงกว่าขั้นต่ำ โดย**ผู้ประกอบการ ควรใช้โอกาสนี้ในการพัฒนาศักยภาพแรงงาน** ทั้งการยกระดับทักษะให้ดีขึ้น กว่าเดิม (Upskill) และการสร้างทักษะใหม่ที่จำเป็นต่อการทำงาน (Reskill) ซึ่งจะเอื้อต่อสภาพการแข่งขันทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การปฏิรูปด้าน ดิจิทัล การพัฒนาทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ การเพิ่มความสามารถของลูกจ้าง ดังกล่าวจะช่วยเพิ่มผลิตภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต ยอดขาย ทั้งยังจะช่วย ลดต้นทุนต่อหน่วย และชดเชยผลกระทบจากค่าจ้างที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรปรับระบบการผลิตให้มีความยืดหยุ่นตามภาวะเศรษฐกิจที่ เผชิญกับความผันผวนมากขึ้น ปรับลดขั้นตอนในการทำงานและใช้ระบบการผลิตที่ กระชับ (Streamline) รวมถึงการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ หุ่นยนต์และระบบ อัตโนมัติ ซึ่งวิธีการเหล่านี้จะช่วยให้ผู้ประกอบการมีกำลังแรงงานที่เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปมากยิ่งขึ้น